

Aan:
de leden van de Statencommissie
Bestuur, Financiën en Economie
t.a.v. mevrouw I.M. Rozema

Assen, 19 mei 2004
Ons kenmerk 20/6.19/2004003737
Behandeld door de heer L.C.M. Evers (0592) 36 55 59
Uw kenmerk 2004003697
Onderwerp: Verbetervoorstellen programmabegroting

Geachte commissieleden,

Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 2 april 2004, waarin u ons college om een reactie vraagt op de verbetervoorstellen voor de opzet en inhoud van de begroting.

In grote lijnen kunnen wij ons vinden in de overwegingen bij de verbetervoorstellen die u in de notitie Verbetervoorstellen programmabegroting hebt geformuleerd. Op de diverse verbetervoorstellen die u vervolgens in de notitie doet, zullen wij hierna afzonderlijk ingaan. Hiervoor halen wij telkens eerst het desbetreffende voorstel aan en geven dan per voorstel onze reactie.

- a. Om te beginnen: de werkgroep doet op dit moment geen aanbeveling om de programma-indeling van de programmabegroting te wijzigen. Voorlopig vindt de werkgroep de gekozen indeling goed werkbaar gebleken. Bovendien gaat bij elke aanpassing van de programma-indeling de historie in de administratie verloren.

Reactie

Dit komt overeen met de opvatting van het college, dat de programma-indeling niet gewijzigd hoeft te worden. Inmiddels wordt bij de voorbereiding van de begroting 2005 uitgegaan van de programma-indeling die ook in de begroting 2004 werd gehanteerd.

- b. De werkgroep beveelt evenmin aan om het bijbehorende autorisatieniveau (= programmaniveau) te wijzigen. Wel moet het mogelijk blijven om door middel van het aanwijzen van prioriteiten binnen een programma, bij uitvoeringsrapportages en verantwoording deze specifieke (financiële) informatie te kunnen blijven volgen.

Reactie

Op dit moment is het autorisatieniveau: totalen per programma. Ook de financiële verordening heeft dit als uitgangspunt. Voor het college geldt verder het voornemen om in de programma's van de begroting 2005 expliciet weer te geven hoe vorm wordt gegeven aan de uitvoering van het Collegeprogramma. Dit heeft voorlopig de voorkeur boven andere accenten in de begroting.

- c. De werkgroep beveelt aan om de programmabegroting te laten beginnen met een financieel totaaloverzicht (ramingen per programma en herkomst van de financiering) conform de opzet van het voorbeeld van de gemeente Assen.

Reactie

In de begroting van de gemeente Assen is een samenvattend overzicht te vinden met financiële en niet-financiële kerncijfers. Een dergelijk overzicht is zonder al te grote problemen te maken.

- d. De werkgroep beveelt aan de reeds gepresenteerde meerjarige cijferreeksen per programma en per doelstelling (jaar t tot en met t+3) steeds aan te vullen met de realisatiecijfers van jaar t-2 en t-1. Dit om meer inzicht in de trendontwikkeling te krijgen.

Reactie

Informatie als in dit voorstel bedoeld, bevat de begroting 2004 nu ook reeds, zij het dat de informatie is verdeeld over het overzicht van baten en lasten in de financiële begroting - waar het gaat om de informatie over de jaren t-2, t -1 en t - en de programma's en de meerjarenraming (in de financiële begroting) - waar het gaat om de informatie over de jaren t tot en met t+3. Deze informatie kan op zich ook in één overzicht weergegeven worden; wij zullen bekijken of dat lay-out-technisch ook te verwezenlijken is.

- e. De werkgroep acht de nu beschreven beleidsvoornemens per doelstelling voor verbetering vatbaar (diverse detailleringen).

Reactie

Voor de begroting 2005 worden door ons college verbeteringen (door)ontwikkeld, onder meer door aanpassingen aan het format en aangescherpte eisen aan de programmabeschrijvingen. Deze zullen ook verbeterde informatie opleveren. Het gaat hier overigens bij uitstek om een ontwikkeling die niet in één jaar afgerond zal zijn. Wij zien een en ander overigens als een reeds in gang gezette doorontwikkeling van de begroting. Wij richten ons bij deze doorontwikkeling vooral op een scherpere formulering van de doelstellingen en het beter in beeld brengen van de in dit verband te realiseren concrete resultaten. Wij verwachten zichtbare verbeteringen te kunnen laten zien in de begroting 2005.

- f. De prestatie-indicatoren ontbreken (nog) of zijn slecht meetbaar. De werkgroep dringt erop aan ernaar te streven meer meetbare indicatoren aan de doelstellingen te koppelen. Dat betekent dus ook een nulmeting aan het begin van het traject, om de controle achteraf waar te kunnen maken.

Reactie

Hier gaat het om een zaak die ook bij ons college goed in beeld is. In het kader van de begroting 2005 wordt een algemene actie door alle groepen ondernomen in de zin van verscherpte kwaliteitstoetsing (zie ook het vorige punt). Onze prioriteit ligt op dit moment evenwel bij het in de begroting duidelijk zichtbaar maken van de uitvoering van het Collegeprogramma, ook waar het gaat om indicatoren.

- g. De werkgroep dringt erop aan de indeling in programma's, doelstellingen en paragrafen van de programmabegroting 1 op 1 over te nemen in de opzet van de opeenvolgende voorstellen voor begrotingswijziging en in de jaarrekening. Steeds zal aansluiting met de drie W-vragen moeten worden gemaakt. De verschillen tussen begroting, begrotingswijziging en rekening zullen dan helder te traceren zijn.

Reactie

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft voor dat de jaarstukken in hun opzet aansluiten bij de begroting. Ons college zal dit voorschrift uiteraard naleven. Overigens is de jaarrekening 2003 nog niet als "duale" jaarrekening gemaakt, omdat de begroting 2003 dat ook nog niet was.

- h. De werkgroep beveelt aan om in een overzicht bij de jaarrekening meer inzicht te bieden in de historie van de begrotingsontwikkeling in het afgelopen jaar (inzicht in de opeenvolgende begrotingswijzigingen tot en met de realisatie). Dan kan zo gezegd, door de plakjes van de opeenvolgende begrotingswijzigingen naast elkaar te zetten, de hele salami weer in beeld komen. Bij de rekening kan dan de vraag worden beantwoord: wat hadden wij aan het begin van het begrotingsjaar afgesproken en wat is daar aan het eind van terechtgekomen?

Reactie

Dit is een verbetervoorstel voor de jaarrekening, dat wij zullen meenemen bij de vormgeving van de jaarstukken over het dienstjaar 2004. Wij komen op deze materie terug in het najaar van 2004.

- i. De werkgroep vindt het wenselijk dat de mogelijkheid wordt geboden om dwarsdoorsneden te maken door de programma's heen en dat in een apart overzicht op te nemen. Bijvoorbeeld op het terrein van de jeugd: een overzicht van de uitgaven die in de diverse programma's worden gedaan ten behoeve van de jeugd. In een pilot zouden de toegevoegde waarde en de technische uitvoerbaarheid kunnen worden getest.

Reactie

Het college heeft als voornemen, in de programma's expliciet zichtbaar te maken hoe uitvoering wordt gegeven aan de hoofdlijnen van het Collegeprogramma. Die hoofdlijnen zijn ook het eerste waar het college aan denkt als het gaat om "dwarsdoorsneden door de programma's heen". Het voorstel is vooreerst hier de nadruk te leggen en niet nu allerlei verdere "dwarsdoorsneden" in te voeren.

- j. De werkgroep beveelt aan om in de begrotingsopstelling veel duidelijker aan te geven waar in de begroting de (echte) vrije ruimte zit. Waar zit de flexibiliteit en wat ligt vast? Deze ruimte zou al bij de Voorjaarsnota helder moeten zijn, zodat op dat tijdstip de keuzes gemaakt kunnen worden.

Reactie

In de Voorjaarsnota 2004 leggen wij aan de staten voorstellen voor die ook een herallocatie van middelen inhouden. In de Voorjaarsnota 2004 worden dus de flexibiliteit en de financiële ruimte in kaart gebracht in samenhang met voorstellen en deze voor de komende jaren in het kader van de uitvoering van het college-programma in te vullen.

- k. Er zou voor de staten sowieso wat te kiezen moeten zijn bij de vaststelling van de begroting. Daarom beveelt de werkgroep aan om standaard een bepaald percentage (stel 10%) flexibele ruimte in te laten bouwen.

Reactie

Zie onze reactie op het vorige verbeterpunt. De Voorjaarsnota en de discussie daarover zijn in de visie van ons college het startpunt voor verdere kaderstelling door de staten. Daar voegt naar de mening van ons college het hier geformuleerde voorstel geen meerwaarde aan toe.

- l. De werkgroep beveelt aan om separaat een totaaloverzicht in de begroting op te nemen van de ontwikkeling in de personeelsaantallen per programma vanaf jaar t-2 tot en met t+3. De suggestie kan worden gedaan om hierin ook de aantallen tijdelijk personeel te onderscheiden. Dit gegeven raakt aan een doelmatigheidsvraag. De staten zouden er ook voor kunnen kiezen om dat soort verfijningen periodiek te (laten) onderzoeken in de doelmatigheidsonderzoeken van GS of door de Rekenkamer.

Reactie

Een dergelijk overzicht is wel te maken, maar het heeft naar de mening van ons college in het kader van de begrotingsbehandeling weinig meerwaarde. Ons college zou bij de hier bedoelde informatie de voorkeur geven aan een analyse in het kader van bijvoorbeeld het doelmatigheidsonderzoek, zoals dat is geregeld in de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid provincie Drenthe 2004.

- m. Tot slot beveelt de werkgroep aan om in elk statenvoorstel met financiële gevolgen ook aan te geven uit welk(e) programma(doelstelling) deze worden gefinancierd (format statenstuk/beleidsbrief dient daartoe te worden aangepast). Dan kan bij elk voorstel de link met de begroting beter worden gelegd.

Reactie

Op zich gaat het hier om informatie die in het format voor een statenstuk ook nu reeds gevraagd wordt bij de financiële paragraaf. Wij zullen erop toezien dat de informatie consequent zal zijn opgenomen.

Samenvattend kunnen wij zeggen dat ons college het merendeel van de verbeter-
voorstellen van uw commissie ervaart als een welkome bijdrage aan de verdere door-
ontwikkeling van de duale begroting in onze provincie. Wij gaan hier ook van onze
kant voortvarend mee verder en verwachten hiervan tastbare resultaten te kunnen
laten zien in de begroting 2005.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

cs/coll.